

ZERO

DROPOUT

เด็กทุกคนต้อง**ได้เรียน**

รายงานความก้าวหน้าโครงการ
ตลอด 3 ปี

ราชบุรี

ZERO

DROPOUT

คืน 8,769 รอยยิ้ม!

สู้เพื่อเด็กทุกคนได้เรียน ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

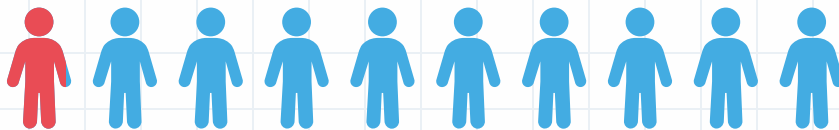
โครงการ "ราชบุรี ZERO DROPOUT" ได้ถือกำเนิดขึ้น และตลอด 3 ปีที่ผ่านมา ได้สร้างความเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญ

สถานการณ์เด็กนอกระบบฯ ในราชบุรี คือวิกฤตที่ต้องแก้ไข!

ภาพรวมที่น่าเป็นห่วง

จังหวัดราชบุรีมีเด็กและเยาวชนทั้งหมด 162,109 คน แต่ 14,875 คน (9.18%) ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษา!

9.18%

เจาะลึกตามช่วงวัย

(เด็กนอกระบบ)

3-5 ปี

3,762 คน

6-11 ปี

4,373 คน

12-14 ปี

1,804 คน

15-18 ปี

4,936 คน

กลุ่มใหญ่ที่สุด!

ที่มา โครงการจัดการความรู้เพื่อสื่อสารขับเคลื่อนนโยบายการแก้ปัญหาเด็ก เยาวชนที่หลุดจากระบบการศึกษา ให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษาอย่างยั่งยืน (Thailand Zero Dropout 2567) ภายใต้การสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

นี่คือปัญหาใหญ่! การที่เด็กจำนวนมากหลุดจากระบบฯ จะส่งผลเสียต่ออนาคตของพวกเขา และอาจนำไปสู่ปัญหาสังคมอื่นๆ

ราชบุรี ZERO DROPOUT

แผนปฏิบัติการเพื่ออนาคตเด็ก!

โดยมีเป้าหมายไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง!
ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาทุกคน

8

กลุ่มปัญหา เด็กหลุด จากระบบ

- เด็กที่มีพฤติกรรมเสี่ยงกระทำผิดกฎหมาย
- เด็กที่ได้รับผลกระทบจากปัจจัยในโรงเรียน
- เด็กในกระบวนการยุติธรรม
- แรงงานเด็ก แรงงานเคลื่อนย้าย
- เด็กป่วย/มีปัญหาสุขภาพ
- เด็กที่ประสบปัญหาครอบครัว
- เด็กที่ได้รับผลกระทบจากสารเสพติด
- เด็กไร้สัญชาติ

ผลสำเร็จการแก้ไขปัญหา

(ครอบคลุมทุกมิติ)

ทุกพื้นที่: ทั้ง 10 อำเภอ

บ้านโป่ง, โพธาราม, บางแพ,
จอมบึง, สวนผึ้ง, เมือง,
ดำเนินสะดวก, วัดเพลง,
ปากท่อ, บ้านคา

กลไกการช่วยเหลือที่เข้มแข็ง

โมเดลต้นแบบ

เป็นแนวทางสำคัญในการนำเด็กกลับสู่ระบบ,
รูปแบบการศึกษาที่ยืดหยุ่น

สมัชชาการศึกษาจังหวัดฯ

ครอบคลุม 3 มิติ

เครือข่ายช่วยเหลือ

อสม., อพม., ศูนย์การเรียนรู้, ภาครัฐเครือข่าย

ปัญหาที่ได้รับการแก้ไข

การทำงานที่ยังขาดการเชื่อมโยง
ระหว่างหน่วยงาน

ข้อมูลเด็กและเยาวชนที่ต้องการ
ความช่วยเหลือยังไม่ครบถ้วน

ความสำเร็จของ

ZERO

DROPOUT

กับ 8,769 ชีวิตที่เปลี่ยนไป!

3 ปีแห่งความสำเร็จ

ช่วยเด็กและเยาวชน (6-24 ปี)

ได้ถึง **8,769 คน!**

ผ่านระบบ

1 โรงเรียน
3 รูปแบบ

- ในระบบ
- นอกกระบบ
- ตามอัธยาศัย

พลังความร่วมมือสหวิชาชีพ

และอาสาสมัคร 3 พลัง

อสม. / อพม. / อาสาสมัครการศึกษา

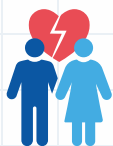
ปัจจัยเสี่ยงที่ต้องเฝ้าระวัง

เด็กหลุดจากระบบการศึกษา

ความยากจน

บางครอบครัว
ให้ลูกหยุดเรียน
เพื่อมาช่วยหารายได้

ครอบครัว

ครอบครัวห่างไกล
พ่อแม่แยกทาง ต้องอยู่กับ
ผู้สูงอายุ ขาดการดูแล

ปัญหาสุขภาพ

โรคตั้งแต่กำเนิด ต้องรับ
การรักษาอย่างต่อเนื่อง
จึงไม่สามารถเข้าเรียนได้ตามกำหนด

การไร้สัญชาติ

ไม่สามารถเข้าถึงสวัสดิการ
ของรัฐที่จำเป็นต่อการศึกษา
และการพัฒนาตนเอง

ราชบุรี ZERO DROPOUT

คือตัวอย่างของความสำเร็จในการแก้ปัญหาเด็กหลุดจากระบบการศึกษาอย่างยั่งยืน
ด้วยความร่วมมือร่วมใจ เรากำลังสร้างอนาคตที่สดใสให้เด็กและเยาวชนทุกคน
ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญที่ผลักดันขยายผลสู่นโยบาย Thailand Zero Dropout ระดับประเทศ

ZERO DROPOUT

สร้างความเสมอภาคทางการศึกษา

รายงานสรุปผลการดำเนินงานราชบุรี Zero Dropout “เด็กทุกคนต้องได้เรียน” (พ.ศ. 2565 - 2568)

โครงการ Zero Dropout “เด็กทุกคนต้องได้เรียน” โดยเสนาสิริสนับสนุนเงินทุน ผ่านการออกหุ้นกู้กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) มีวัตถุประสงค์เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในจังหวัดราชบุรี และสร้าง “ราชบุรีโมเดล” เป็นต้นแบบขยายผลสู่ระดับประเทศ โครงการดำเนินงานระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 ถึงกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 มีผลการดำเนินงานที่สำคัญดังนี้

1. จุดประกายการเรียนรู้ตลอดชีวิต 1 โรงเรียน 3 รูปแบบ ให้ราชบุรี สู่การเป็นเมืองแห่งโอกาสทางการศึกษา

พลิกโฉมโรงเรียน 300 แห่ง สู่พื้นที่เรียนรู้ยืดหยุ่น:

ราชบุรีเป็นจังหวัดแรกที่ทุกโรงเรียนกว่า 300 แห่ง เปลี่ยนแปลงสู่การเป็นพื้นที่เรียนรู้ยืดหยุ่น 1 โรงเรียน 3 รูปแบบ ในเดือนมีนาคม 2568 นี้ ภายใต้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี 1 เขต และมีเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2 เขต สามารถจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย เป็นการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบที่มีความยั่งยืน เพื่อเด็กราชบุรีทุกคนจากนี้เป็นต้นไป ไม่เพียงเท่านั้นองค์ความรู้จากการทดลองนำร่อง 1 โรงเรียน 3 รูปแบบของจังหวัดราชบุรี ได้ขยายผล เป็นคู่มือ แนวทางการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่นด้วย 1 โรงเรียน 3 รูปแบบ สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เพื่อใช้ขยายผลไปทั่วประเทศ โดยมีการประกาศใช้แนวทางอย่างเป็นทางการให้แก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศ เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2568 นอกจากนี้ยังเกิดเป็นหลักสูตรถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่สถานศึกษา ผู้สนใจด้านการจัดการศึกษา ผู้ดูแลเด็ก เยาวชนทั่วประเทศอีกด้วย

ศูนย์การเรียนรู้สร้างโอกาส:

แสงแห่งความหวังสำหรับเด็กทุกคน

จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้แห่งแรกของจังหวัด เพื่อช่วยเหลือเด็กกลุ่มเสี่ยง เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กด้อยโอกาส หรือเด็กถูกทอดทิ้ง ให้เข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียม ที่สามารถรองรับความต้องการในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองตามศักยภาพหรือข้อจำกัดของเด็กและเยาวชน

2. สร้างเครือข่ายความร่วมมือระดับจังหวัด รวมพลังขับเคลื่อน "ราชบุรีโมเดล" สู่การเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน

สมัชชาการศึกษาจังหวัดราชบุรี "ราชบุรีโมเดล":

เป็นกลไกความร่วมมือระหว่าง**ภาครัฐ** **สถานศึกษา** **ภาคเอกชน**
และภาคประชาสังคม ซึ่งมีทิศทางการขับเคลื่อนการศึกษาจังหวัดราชบุรี
ออกเป็น 5 แนวทางประกอบด้วย

- 1) โรงเรียนในโครงการกองทุนเพื่อการศึกษา
- 2) Zero dropout การลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา
- 3) การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้
- 4) การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีคุณภาพสูง ระดับจังหวัด และ
- 5) การพัฒนาเด็กปฐมวัย เกิดเป็น "ราชบุรีโมเดล"

มีจุดเด่น 5 ประการ ได้แก่

1. ระบบข้อมูลเด็กหลุดจากระบบการศึกษาที่ระบุตัวตนได้
2. กลไกอาสาสมัครด้านการศึกษาที่เป็นผู้จัดการรายกรณี (Case Manager) ทำหน้าที่ติดตามค้นหาและดูแลเด็ก โดยในปี 2567 สามารถนำไปขยายการทำงานพัฒนากลไกผู้จัดการรายกรณี (Case Manager) กับโครงการ "Thailand Zero Dropout"
3. ภาคเอกชนมีส่วนร่วมสนับสนุนและขับเคลื่อนงานด้านการศึกษา รวมถึงมีสถาบันการศึกษาที่ร่วมกันวางแนวทางส่งต่อเด็กเยาวชนข้ามช่วงชั้นการศึกษาแบบไร้รอยต่อ
4. สมัชชาการศึกษาเชื่อมโยงหน่วยงาน ข้อมูล และทรัพยากรในจังหวัด
5. เป็นพื้นที่ต้นแบบนวัตกรรมการศึกษา '1 โรงเรียน 3 รูปแบบ'

3. เติมเต็มโอกาส ช่วยเหลือเด็กทุกคนให้เข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ

เด็กปฐมวัยและสถานศึกษาเด็กปฐมวัย:

สนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ อีกทั้งพัฒนาภาคีอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลือเด็กปฐมวัยและเด็กนอกระบบการศึกษาให้สามารถเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา ผ่านโครงการนำร่อง ‘อาสาสมัคร 3 พลั้ง’ ซึ่งมีการจัดอบรมและพัฒนาหลักสูตร อาสาสมัครการศึกษาที่มีศักยภาพการช่วยเหลือเด็กเปราะบางใน 3 มิติ ได้แก่ มิติด้านการศึกษา มิติด้านสวัสดิการสังคม และมิติด้านการสาธารณสุข ทำให้เกิดการบูรณาการเครือข่ายการทำงานเพื่อช่วยเหลือเด็กปฐมวัย เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา

เด็กและเยาวชนอายุ 6-24 ปี และสถานศึกษา:

- โครงการ ‘โมเดลพื้นที่ชีวิตเด็กนอกระบบราชบุรี’ ซึ่งได้ขับเคลื่อนกลไกระดับตำบลในการ ค้นหา-ดูแล-พัฒนา เด็กนอกระบบการศึกษาเป็นรายกรณี ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องครอบคลุมทั้ง 10 อำเภอในจังหวัด ช่วยเหลือเด็กนอกระบบการศึกษา มอบทุนการศึกษาและทุนตั้งต้นในการพัฒนาทักษะเพื่อการประกอบอาชีพให้แก่เด็กเยาวชน ไม่ว่าจะเรียนในโรงเรียนหรือศึกษาต่อการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) และศึกษาต่อในรูปแบบของศูนย์การเรียน รวมถึงการพัฒนาหน่วยจัดการเรียนรู้ เพื่อรองรับการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นที่สอดคล้องกับศักยภาพของเด็กแต่ละบุคคล **รวมถึงพัฒนาตัวแบบกองทุนระดับตำบล**
- โครงการพัฒนาชุมชนในการป้องกันเด็กเสี่ยงหลุดจากระบบการศึกษา สร้างกลไกและพื้นที่การเรียนรู้ร่วมกันในชุมชน
- โครงการจัดสรรทรัพยากรตามกรอบมาตรฐานขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ (FSQL) ของโรงเรียนขนาดเล็ก ในพื้นที่ห่างไกลที่ขาดแคลนทรัพยากร นำร่องโครงการสำรวจเก็บข้อมูลเชิงวิจัยไปแล้วกว่า 70 โรงเรียน เพื่อผลักดันการปฏิรูปการจัดสรรงบประมาณในการกระจายทรัพยากรทางการศึกษา ไปยังสถานศึกษา โดยเน้น 3 ด้านหลักๆ ได้แก่ 1. ด้านความปลอดภัยและสุขลักษณะ การจัดพื้นที่การเรียนรู้ อย่างเพียงพอและเหมาะสม ความเพียงพอของอุปกรณ์การเรียนรู้ 2. ด้านคุณภาพชีวิต 3.ด้านอาคารและสถานที่
- ศูนย์ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนในภาวะวิกฤตทางการศึกษา ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่อยู่ภาวะวิกฤตเสี่ยงหลุด ให้สามารถกลับเข้าสู่ระบบและป้องกันการหลุดออกจากระบบการศึกษา ซึ่งมีเด็กและเยาวชนจากเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา, มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา ได้รับการช่วยเหลือจำนวนรวม 328 คน

นอกจากนี้ **พนักงานแสนสิริ พันธมิตรทางธุรกิจ และลูกบ้าน** ยังได้ร่วมกิจกรรมจิตอาสาช่วยเหลือด้านการศึกษาแก่โรงเรียนต่างๆ ในจังหวัดราชบุรี

เงินลงทุนจากผู้สนับสนุนได้ช่วยสร้างการเปลี่ยนแปลงการศึกษา จาก “**ราชบุรีโมเดล**” ได้ขยายสู่ **Thailand Zero Dropout** การแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนหลุดออกจากระบบการศึกษาไปสู่นโยบายระดับชาติ

